

Č. 10.576.

Řízení správní. — Řízení před nss-em. — Stavební právo (Praha): Jest usnesení městské rady hl. m. Prahy, sdělené straně, o tom, že obec vykoná právo koupě zpáteční, které si obec při prodeji stav. pozemku vyhradila, adm. rozhodnutím, či prohlášením smluvní strany?

(Nález ze dne 30. května 1933 č. 9350.)

Věc: Anna K. v P. proti zemskému úřadu v Praze o přípustnost administrativního pořadu.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Trhovou smlouvou z 19. března a 16. dubna 1928 prodalo hlavní město Praha na základě usnesení ústředního zastupitelstva hl. města Prahy ze 7. listopadu 1927 st-lce pro stavbu rodinného domu staveniště č. ... ve stavební skupině č. ... v Praze-Dejvicích, zapsané ve vložce č. ... pozemkové knihy kat. obce Dejvice. Dle čl. VI. smlouvy trhové vyhradila si prodávající obec pražská právo koupě zpáteční pro případ, že by st-lka na odprodaném pozemku do 6 měsíců ode dne podpisu smlouvy trhové zástupci obce se stavbou domu nezačala a stavbu tu do dalšího roku nedokončila. — Přípisem rady hl. města Prahy z 25. října 1929 bylo se st-lkou sděleno, že městská rada schválila ve schůzi dne 25. října 1929 po návrhu komise technické, aby obec vykonala právo koupě zpáteční k prodanému staveništi č. ... skupiny č. ... v Dejvicích. St-lka byla upozorněna, že jest ve vlastním zájmu jejím, aby se zdržela provádění jakýchkoli prací přípravných k započetí se stavbou, ježto jinak vydává se nebezpečí zbytečných výloh a náhrad. Bylo uvedeno, že návrh městské rady na vykonání práva zpáteční koupě bude předložen v nejbližší době schůzi ústředního zastupitelstva ke schválení, načež st-lce bude zaslána příslušná smlouva trhová k opatření podpisu. Usnesení městské rady o výkonu práva koupě zpáteční bylo schváleno ústřed. zastupitelstvem dne 11. listopadu 1929.

Stížnost st-lčinu odmítl Sbor hl. města Prahy pro vyřizování stížností výměrem z 5. února 1930 pro svou nepřislušnost, ježto jedná se o výkon práva koupě zpáteční na základě trhové smlouvy, tudíž o záležitost soukromoprávní.

Další stížnost zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím z těchto důvodů: Stížnostnímu sboru nebyla kompetence ve věcech soukromoprávních žádným výslovným ustanovením zák. přikázána. Takovýto pozitivní předpis nelze zejména spatřovati v ustanovení § 12 zák. č. 116/20. Šem tím ustanoven byl stížnostní sbor, aby rozhodoval o všech stížnostech — mimo ve věcech stavebních — do rozhodnutí a opatření obecních orgánů v oboru samostatné působnosti obecní. Byl tedy zřízen jako orgán adm. jurisdikce povoláný ve vyšší stolici instančně přezkoumávati adm. akty obecních orgánů ve věcech samostatné působnosti obecní. Nastoupil tedy stížnostní sbor na místo měst. zastupitelstva jenom tam, kde tento orgán vystupoval až dosud jako orgán adm. jurisdikce. Ve věcech soukromoprávních obce pražské však mu žádná jurisdikce přikázána nebyla.

Stížnost do tohoto rozhodnutí podaná nebrojí proti názoru žal. úřadu, že sbor pro vyřizování stížností není povolán rozhodovati v záležitostech soukromoprávních, snaží se však především dovoditi, že obec pražská dospěla k vůli uplatňovati právo koupě zpáteční na základě vadného řízení o udělení stavebního povolení, takže se jedná o poměr veřejný, nikoliv soukromý. Stížnost tvrdí, že v nař. rozhodnutí městské rady nešlo o faktické uplatňování práva koupě zpáteční, nýbrž o adm. akt, kterým teprve vůle uplatňovati toto právo vzniká, tato vůle však že jest závislá na výsledku řízení prováděného za účelem stav. povolení.

Stížnost neuznal nss důvodnou.

Veškeré námitky, které uplatňovala st-lka v řízení správním a znovu relevuje ve stížnosti s hlediska vadnosti řízení o udělení stav. povolení, zejména že toto řízení bylo bezdůvodně protahováno a že konečně stav. povolení jí vůbec vydáno nebylo, jsou námitkami, které měly a mohly býti uplatňovány jediné v řízení o žádosti za povolení ke stavbě ve smyslu §§ 24 a násl. zák. z 10. dubna 1886 č. 40 z. z. čes. a byly k rozhodování o nich povolány úřady jiné, než kterých se st-lka dovolala, totiž magistrát hlav. města Prahy podle § 124 cit. zák. a v dalším postupu instančním stavební sbor podle § 11 zák. č. 116/20. V řízení zahájeném sdělením měst. rady z 25. října 1929 šlo jediné — jak jest patrné z rozkladu event. stížnosti st-lčiny do tohoto výměru měst. rady — o otázku, může-li st-lka v řízení adm. uplatňovati proti zmíněnému projevu měst. rady námitky, že ji nestihá vlna na nedodržení lhůty ke stavbě a že obec sama jí znemožnila zahájení stavby. To jsou však námitky, čelící proti nároku z výhrady koupě zpáteční. Nárok, plynoucí z této výhrady, jest nárokem ryze soukromoprávním, upraveným předpisy §§ 1068—1070 o. z. o. Zmíněné sdělení měst. rady nelze proto právně hodnotiti jako judikátní výrok adm. úřadu, nýbrž jen jako projev vůle strany, že uplatňuje svůj nárok ze soukromého práva plynoucí. K rozhodování o takových nárocích jsou však podle § 1 jurisdikční normy povolány řádné soudy. Právem tedy uznal žal. úřad, že sbor pro vyřizování stížností, který jest orgánem adm. jurisdikce (srov. Boh. A 7549/28), nebyl příslušným rozhodovati v této záležitosti. Nebyl-li však stížnostní sbor vůbec příslušným zabývatí se touto záležitostí, pak není vadou řízení, jestliže žal. úřad nezjišťoval, zda stav. povolení bylo st-lce uděleno, zda včas se stavbou nezapočala, zda řízení za účelem udělení stav. povolení nebylo obcí bezdůvodně protahováno a zda měst. rada mohla se usnésti na výkonu práva koupě zpáteční, poněvadž to jsou vesměs okolnosti, jež mohou míti význam teprve v event. civilním sporu.

Praví-li se v závěru nař. rozhodnutí, že usnesení měst. rady bylo formulováno jako pouhý návrh pro ústřední zastupitelstvo, nikoli však jako pozitivní a konečný projev vůle obce, takže šlo o akt přípravný, který nemůže býti napadán samostatným opravným prostředkem, a stížnost proti tomu namítá, že šlo o samostatný akt správní, zakládající pozitivní práva a povinnosti, jest proti tomu uvést, že podle hořejších úvah by nebyl sbor pro vyřizování stížností příslušným, ani kdyby bylo šlo o takový pozitivní a konečný projev vůle obce pražské, jak tvrdí stížnost.

Pokud konečně stížnost snad tvrzením, že usnesení měst. rady výslovně uložilo st-lce zdržeti se jakéhokoliv nakládání s prodanou jí pár-

celou a jest proto pozitivním a konečným projevem vůle obce, chce dovozovati, že tato část dotyčného výměru jest aktem naříkatelným před úřady správními a nss, stačí poukázati k tomu, že výzva, aby se st-lka zdržela přípravných prací k započetí stavby, nemůže býti — jak ostatně plyne z poukazu na nebezpečí zbytečných výloh a náhrad — pokládána za nic jiného než pouhé upozornění, připojené k předchozímu projevu vůle strany, že uplatňuje nárok z práva koupě zpáteční, tedy zase jen za projev strany, který povahu judikátního výroku právní moci schopného rozhodně nemá.

Č. 10.577.

Samospráva obecní. — Řízení před nss-em:
 * V procesu o náhradu škody obci podle § 5 zák. č. 329/21 má obec postavení strany jen za účelem uplatňování svých náhradních nároků a není proto legitimována k stížnosti proti opatření směřujícímu k tomu, aby příslušný úřad o povinnosti k náhradě rozhodl.

(Nález ze dne 30. května 1933 č. 9351.)

Prejudikatura: Boh. A 10.401/33.

Věc: Městská obec Ž. (adv. Dr. Ignác Špírer z Žiliny) proti zemskému úřadu v Bratislavě o zadání zařízení městských jatek.

Výrok: Stížnost se odmítá pro nepřipustnost.

Důvody: Okresní úřad v Žilině zamítl odvolání Josefa A. z usnesení obecního zastupitelstva v Ž. z 18. června 1929, kterým zadalo zařízení měst. jatek firmě »Akc. spol. dříve Škodovy závody« v Plzni, zrušil však z úřední moci onu část usnesení obecního zastupitelstva, kterou vysloвило, že toto usnesení jest ihned vykonatelné bez odkladného účinku a bez ohledu na případné odvolání.

Nař. rozhodnutím vyhověl žal. úřad odvolání Josefa A., zrušil usnesení obecního zastupitelstva v Ž. o zadání zařízení městských jatek a nařídil okresnímu úřadu v Žilině, aby ve smyslu § 5 odst. 4 zák. č. 329/21 okamžitě zakročil ohledně vymáhání náhrady škody, která nastala městu Ž. následkem nesprávného jednání, resp. následkem nedodržení předpisů obec. fin. novely obecním zastupitelstvem, obecní radou a starostou města Ž.

O stížnosti uvážil nss toto:

Z obsahu nař. rozhodnutí jest patrné, že obsahuje dva výroky, a to:
 1. výrok, jímž žal. úřad zrušil usnesení obecního zastupitelstva stěžujícího si města z 18. června 1929, kterým byla dodávka strojního zařízení městských jatek zadána firmě »Akc. spol. dříve Škodovy závody« a
 2. výrok, obsahující příkaz okresnímu úřadu v Ž., aby podle ustanovení § 5 obec. fin. novely č. 329/21 zakročil stran vymáhání škody, vzešlé stěžujícímu si městu z tohoto usnesení obecního zastupitelstva následkem nesprávného jednání, resp. nedodržení předpisů cit. zák. č. 329/21 obecním zastupitelstvem, obecní radou a starostou jmenovaného města.

Žal. úřad odůvodnil svůj výrok sub 1. uvedený tím, že zadání strojního zařízení městských jatek se stalo na úkor obce tím, že nebyla přijata příznivější nabídka firmy »Českomoravská-Kolben-Daněk« v Praze.